

คุณภาพชีวิตการทำงานของลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง*

รัตติรินทร์ เรืองแจ่ม**

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานของลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตในการทำงานของลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง ผลการวิจัยพบว่า ลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง มีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดี แต่องค์ประกอบของคุณภาพชีวิตการทำงานในด้านของความก้าวหน้าและมีแรงจูงใจในงานนั้น ทางสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง ควรจะมีการปรับปรุงแก้ไข และมีข้อเสนอแนะต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน สรุปว่า สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลังควรจะมีการจัดอบรมในด้านคอมพิวเตอร์เพิ่มมากขึ้น การจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ลูกจ้างชั่วคราวนั้น ไม่ควรหักเงินประกันสังคม และควรจะมีการเชื่อมโยงกับหน่วยงานภายนอกในเรื่องการทำงานต่างๆมากกว่าเดิม

คำสำคัญ : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน คุณภาพชีวิตการทำงาน

บทนำ

ปัจจุบันรัฐได้มีการจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายเดือนเพิ่มจำนวนมากขึ้นเพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายของภาครัฐลง อันเนื่องมาจากเหตุผลที่รัฐต้องใช้จ่ายเงินอย่างมหาศาลในแต่ละปี รัฐบาลจึงได้มีนโยบายพิจารณาดำเนินการปรับปรุงระบบราชการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการปรับลดกำลังคนภาครัฐ ไม่เพิ่มอัตรากำลังและให้ยุบเลิกตำแหน่งข้าราชการและลูกจ้างประจำที่ว่างจากการเกษียณอายุลง แต่ให้มีการเปลี่ยนแปลงการรับบุคคลเข้าทำงานในตำแหน่งลูกจ้างชั่วคราวรายเดือนแทน ซึ่งลูกจ้างชั่วคราวรายเดือนนั้นจะไม่ได้รับขั้นตำแหน่งทางราชการ

*บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระเรื่อง คุณภาพชีวิตการทำงานของลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

**นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง

และไม่ได้รับการขึ้นเงินเดือนรวมถึงการไม่ได้รับสิทธิและสวัสดิการคุ้มครองใดๆ เหมือนข้าราชการ อีกทั้งมีแต่หลักประกันกองทุนประกันสังคม เพื่อใช้เป็นหลักประกันเมื่อยามเจ็บป่วยเท่านั้น

ดังนั้นคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้จ้างชั่วคราวถือได้ว่าเป็นเรื่องสำคัญอย่างมาก เนื่องจากที่ผ่านมาได้มีการกล่าวถึงสภาพปัญหาของผู้จ้างชั่วคราวรายเดือน เช่น รายได้ที่ไม่เพียงพอ ไม่มีความมั่นคงและก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ขาดโอกาสในการพัฒนาตนเอง เป็นต้น

จากข้อมูลดังกล่าวทางผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าผู้จ้างชั่วคราวรายเดือนในสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง มีคุณภาพชีวิตการทำงานอย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่ผู้บริหาร ผู้เกี่ยวข้อง และผู้ที่สนใจต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคูณภาพชีวิตการทำงานของผู้จ้างชั่วคราวรายเดือน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตในการทำงานของผู้จ้างชั่วคราวรายเดือน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ดังนี้ คือ ศึกษาเฉพาะคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้จ้างชั่วคราวรายเดือน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง ในปีงบประมาณ 2555

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้จ้างชั่วคราวรายเดือน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง
2. ได้ทราบถึงข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้จ้างชั่วคราวรายเดือน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง
3. เพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัยในเรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้ที่สนใจต่อไป

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

องค์การจะดำเนินการให้ประสบความสำเร็จได้นั้น มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร ซึ่งหากบุคลากรมีคุณภาพชีวิต

การทำงานดีก็จะส่งผลต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความพึงพอใจ มีขวัญและกำลังใจที่ดี และเพื่อให้บุคลากรมีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดีนั้นองค์กรควรที่จะตอบสนองความต้องการของบุคลากรทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

ดิน ปรัชญพฤทธิ (2551, หน้า334) คุณภาพชีวิตในการทำงาน หมายถึง ชีวิตการทำงานที่มีศักดิ์ศรีเหมาะสมกับเกียรติภูมิ และคุณค่าความเป็นมนุษย์ของบุคลากร นั่นก็คือ ชีวิตการทำงานที่ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบ และสามารถสนองความต้องการพื้นฐานที่กำลังเปลี่ยนไปในแต่ละยุคสมัย

โดยสรุป คุณภาพชีวิตการทำงาน หมายถึง การปฏิบัติงานอย่างมีความสุข ด้วยความเต็มใจ ได้รับผลตอบแทนจากการทำงานอย่างเป็นธรรมและเพียงพอ มีโอกาสพัฒนาความรู้ความสามารถ มีความปลอดภัยในการทำงาน มีความมั่นคงและเจริญเติบโตในหน้าที่การงาน รวมทั้งมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้งานที่ปฏิบัตินั้นสำเร็จ ลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

Walton (อ้างถึงใน สุเนตร นามโคตศรี, 2553, หน้า 7-8) ได้เสนอแนวคิดที่ว่า คนทำงานจะมีคุณภาพชีวิตการทำงานจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ประการ คือ

1. ค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ (Adequate and Fair Compensation)
2. สิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ (Safe and Healthy Working Conditions)
3. การพัฒนาความสามารถของบุคคล (Competency Development)
4. ความก้าวหน้าและมั่นคงในงาน (Growth and Security)
5. การบูรณาการด้านสังคม (Social Integration)
6. ธรรมเนียมในองค์กร (Constitutionalism)
7. ความสมดุลระหว่างชีวิตงานกับชีวิตด้านอื่นๆ (Total Life Space)
8. การเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับชุมชน (Social Relevance)

ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้เกณฑ์ของ Walton เพราะเป็นตัวชี้วัดที่ใช้กันค่อนข้างแพร่หลายและมีเนื้อหาที่ครอบคลุมในด้านต่างๆ ของคุณภาพชีวิตการทำงานที่สมบูรณ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งข้อมูลเชิงคุณภาพจะมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended) คือไม่มีการจำกัดกรอบของข้อมูลไว้ล่วงหน้า (เฉลิมพล ศรีหงษ์, 2554, หน้า16)

โดยผู้วิจัยกำหนดวิธีการและการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ 2 แนวทาง ดังนี้

1. วิธีการค้นคว้าเอกสาร (Documentary research)
2. การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (Interview)

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

คุณภาพชีวิตการทำงานของลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง เมื่อศึกษาตามองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตการทำงานนั้น ถือได้ว่าลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง มีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดี แต่องค์ประกอบของคุณภาพชีวิตการทำงานในด้านของความก้าวหน้าและมั่นคงในงานนั้น ทางสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง ควรมีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้คุณภาพชีวิตการทำงานของลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง มีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดีขึ้น

และข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตในการทำงานของลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง นั้น สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง ควรมีการจัดอบรมในด้านคอมพิวเตอร์เพิ่มมากขึ้น การจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ลูกจ้างชั่วคราวนั้น ไม่ควรหักเงินประกันสังคม และควรมีการเชื่อมโยงกับหน่วยงานภายนอกในเรื่องการทำงานต่างๆ มากกว่าเดิม

บรรณานุกรม

- เฉลิมพล ศรีหงษ์. (2554). เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการวิจัยระเบียบวิธีวิจัยทาง
รัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการ
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.
- ติน ปรัชญพฤทธิ. (2551). ศัพท์รัฐประศาสนศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่9). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนทร นามโคตศรี. (2553). คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลใน
เขตอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.